

Mowa Ignacego Jana Paderewskiego wygłoszona w poznańskim Bazarze, 26 grudnia 1918 r.

Wielce Szanowni przedstawiciele Wielkopolski!

Szanowne Rodaczki i Rodacy. Siostry i Bracia!

Co się w tej chwili w duszy mojej dzieje, każdy z Was odgadnie. Po tem, co przed chwilą przeżyłem, słowo na ustach zamiera. [...] Za to przyjęcie Wam tu i tym tłumom tam na ulicy serdecznie dziękuję. [...] Jestem dumny z tego, że jako członek Polskiego Komitetu Narodowego nie należałem do żadnego stronnictwa. Tym śmielej i szczerzej dziś powiedzieć mogę, że dziś nie pora na stanowe i dziedziczne przywileje. Wszyscyśmy dzieci jednej Matki i o ile każdy z nas swój święty spełni obowiązek, mamy równe prawa do jej sprawiedliwej opieki. Po długich latach niewoli Ojczyzna się odradza. Odbudować się musi na tych samych podstawach, na których tu pierwsza budowa poczęta została. Żadne, najmądrzej zorganizowane stronnictwo Ojczyzny odbudować nie zdoła. Do tego dzieła trzeba jedności i zgody wszystkich, miłości i siły, wiary i zaparcia się samego siebie, do tego dzieła potrzeba wszystkich sił i wszystkich serc zespołu. Odbuduje Polskę przede wszystkim chłop polski i robotnik polski z niego powstały i my wszyscy, o ile pójdziemy z ludem. W tej nadziei dziękuję Wam, wobec Boga i Ojczyzny równym, zarówno sercu bliskim i drogim.

Niech żyje Polska, zgoda, jedność, a Ojczyzna nasza wolna, zjednoczona z naszym polskim wybrzeżem żyć będzie po wsze czasy.

Źródło: „Kurier Poznański” 1918, 28 grudnia, s. 1–2.

Praca z tekstem

1. Korzystając z wiedzy pozaźródłowej, wyjaśnij cel przyjazdu Paderewskiego do Polski.
2. Przedstaw główne wątki przemówienia Paderewskiego.
3. Rozważ, czy słowa Paderewskiego mogły pchnąć Wielkopolan do działania. Uzasadnij odpowiedź.
4. Wyjaśnij, jaki ustrój przyszłej Polski został zarysowany w przemówieniu Paderewskiego.
5. Korzystając z różnych źródeł, zbierz informacje o Ignacym Paderewskim i napisz krótką notatkę na jego temat.